

Písenná maturitní zkouška z jazyka českého

Milý kandidáte, milá kandidátko!

Rozhodněte se pro jedno z následujících tří témat a vypracujte k němu dvě zadané úlohy:

Téma	Úlohy (Zadání)	Přílohy
1. Mobilita	Shrnutí (270 až 330 slov)	1 článek z časopisu
	Interpretace literárního textu (540 až 660 slov)	1 prozaický text
2. Nová média	Komentář (270 až 330 slov)	1 online článek
	Doporučení (540 až 660 slov)	1 novinový článek
3. Solidarita	Argumentativní řeč (405 až 495 slov)	2 online články
	Otevřený dopis (405 bis 495 Wörter)	1 online článek

Máte na zpracování úloh celkem 300 minut.

Jako pomůcka Vám slouží pouze Pravidla českého pravopisu v knižní podobě a slovníky. Používání encyklopedií nebo elektronických informačních zdrojů, které nejsou součástí Vašeho programu na zpracování textu, je zakázáno.

Pokud píšete rukou, smíte používat výhradně propisku nebo pero. Pište práci pouze na papír, který jste dostal/dostala na tuto zkoušku.

Vaše práce bude posuzována podle následujících kritérií:

- Obsah
- Struktura
- Stylistika a výraz
- Formální správnost

Hodně štěstí!

Písemná maturitní zkouška z jazyka českého

Téma 1: Mobilita

Úloha č.1: Napište **shrnutí**

Situace: Pracujete jako externí novinář pro vídeňský časopis „University and more“ a chcete blíže objasnit problematiku studentského programu Erasmus. Píšete na toto téma shrnutí pro aktuální informační bulletin (Newsletter). Ve svém výkladu se opíráte o článek Lucie Kavanové „Party pokračuje“ z časopisu Respekt. (příloha č.1)

Přečtěte si článek Lucie Kavanové „Party pokračuje“ z časopisu Respekt.

Napište **shrnutí** a zpracujte následující úkoly:

- Shrňte nejdůležitější teze článku.
- Popište zrod výměnného univerzitního programu Erasmus.
- Objasněte důvody, proč je tento program stále populárnější a proč se stal mezi aktivnějšími studenty běžným standardem.

Napište mezi 270 a 330 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Úloha 2: Napište **interpretaci**

Situace: V rámci písemné maturitní zkoušky z jazyka českého máte ukázat, že jste schopen/schopna analyzovat literární texty.

Přečtěte si text povídky „Laura“ od Jaroslava Rudiše (příloha č.2).

Napište nyní **interpretaci** a zpracujte přitom následující úkoly:

- Shrňte krátce obsah povídky „Laura“ od Jaroslava Rudiše.
- Analyzujte strukturu textu a zaměřte se zejména na obraznost a jazykové zvláštnosti.
- Vysvětlete na základě textu, jakým způsobem probíhá komunikace mezi oběma protagonisty.
- Objasněte, v jakém vztahu stojí literární forma a výpověď.

Napište mezi 540 a 660 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Příloha k tématu 1 (úloha 1):

Lucie Kavanová: Party pokračuje (zkráceno)

Studentský program Erasmus má za sebou čtvrt století a jeho popularita stále stoupá

Když přišli na sklonku osmdesátých let za tehdejším francouzským prezidentem Françoisem Mitterrandem bruselští komisaři s dalším v řadě projektů na podporu evropské identity, smál se, potom kroutil hlavou a nakonec je vyprovodil s rázným „ne“. Pod tlakem kolegů i studentských organizací však nakonec kývl a výměnný univerzitní program Erasmus se dal pomalu do pohybu. Za pár týdnů uplyne od jeho startu pětadvacet let a hlavní heslo – poznat v rámci studia kolegy z Evropy a zdokonalit se v cizích jazycích – už trochu ztratilo lesk. Přesto jeho popularita napříč kontinentem stoupá. Dosud se do něj zapojily více než dva miliony studentů a počet Čechů dosáhl letos 50 tisíc. Erasmus navíc pro Českou republiku představuje jedinečný příklad evropské dotace, kterou umíme zužitkovat doslova do poslední koruny.

Jako na vojně

Rodák ze španělské Sevilly David Sánchez právě teď začíná svůj druhý semestr na České zemědělské univerzitě. Erasmus si pro příjezd do Prahy vybral proto, že šlo o cestu nejmenšího odporu – stačilo vyplnit stručnou přihlášku a zbytek zařídili univerzitní úředníci. „Ve Španělsku je už studium v zahraničí tak trochu standard,“ říká budoucí ekonom. „Svým způsobem nám to nahrazuje vojnu – člověk je rok někde bez rodičů, musí se spoléhat sám na sebe a řešit nové situace,“ pokračuje. Na prahu ho nasměrovali kamarádi, čeští „erasmáci“ ze Sevilly, které znal z univerzitních party. Přesto vyrážel na Východ s obavami. „Bál jsem se, že v zemi s komunistickou historií nebudu mít šanci zapadnout. Až na to, že jsou tu lidi o dost tišší než u nás, jsme si ale kulturně vlastně hrozně podobní,“ líčí David. „Naopak mě překvapilo, jak skvělou tu máte MHD. Vše jezdí načas a je tu hustá síť, kam se Sevilla hrabe na Prahu. Taky je super, že máte otevřené obchody i o víkendy nebo večer,“ dodává. David se do Česka dostal díky balíku 460 milionů eur, které Unie ročně na Erasmus posílá. Je to jen zlomek procenta částky, již Evropa rozdává ve sporných dotacích svým zemědělcům, a jde o mimořádně dobře využitá peníze. „Po cestě se neztrácejí zbytečné miliony v byrokracii, drtivá většina prostředků jde skutečně přímo studentům. Země jsou navíc motivovány příspěvek stoprocentně využít, jinak by dostaly příští rok méně peněz,“ říká Lenka Henebergová, koordinátorka Národní agentury pro evropské vzdělávací programy (NAEP). Česká republika zatím využila dotace naplno vždy, a tak nám příspěvky neustále rostou. Ke čtvrt miliardě korun, které nám na Erasmus z Unie ročně plynou, navíc ministerstvo školství přidává jednu tolik. „Chceme, aby mohlo vycestovat co nejvíce studentů a zároveň jim grant pokryl rozdíl mezi průměrnými náklady doma a v zahraničí. Proto ho ještě dofinancováváme,“ sděluje Jindřich Fryč, vrchní ředitel sekce mezinárodních vztahů a evropských záležitostí na ministerstvu školství.

Průměrný měsíční grant se za těch čtrnáct let, co u nás Erasmus funguje, snížil z 570 eur na měsíc o třetinu, vyjíždí ale osmkrát více studentů než na začátku. „S trochou nadsázky lze říct, že nakonec odjede každý, kdo chce,“ potvrzuje Věra Honzíková z Centra zahraničních studií Masarykovy univerzity. Jedním z těch, kteří odsud vyjeli na stáž, je absolvent místní katedry environmentalistiky Jan Labohý. Pobyt v Belgii mu umožnil kromě samotného studia třeba praxi ve Federaci evropských mladých zelených, kde pomáhal organizovat semináře.

Dalších pět milionů

Popsaná idyla samozřejmě neplatí vždycky. „Studenti to někdy pojmu jako nekonečnou party, nezískají na zahraniční škole minimální počet kreditů a musí vracet grant. Časté to není, to riziko tu ale je,“ dodává Honzíková. Dalším rizikem je logická nevyrovnanost nabídky. Mezi 4000 univerzitami, které jsou v projektu zapojeny, jsou tučná sousta jako Sorbonna, Bologna nebo berlínská Humboldtova univerzita. Dostane se na ně ale jen několik vyvolených s nejlepším průměrem a jazykovou úrovní.

Podstatně větší část tvoří bezvýznamné školy, kde obdrží student závěrečné razítko bez velkého úsilí. Samozřejmě záleží hlavně na motivaci každého studenta, zda chce na Erasmu spíše studovat, nebo chodit na večírky. Nejspolehlivější cestou, jak si předem udělat představu o náročnosti Erasmu na dané univerzitě, je nahlédnout do závěrečných zpráv studentů. Odevzdává je každý držitel grantu a jsou přístupné na webu NAEP.

Pokračování přílohy č.1 k tématu č.1:

České univerzity si těch 14 let, co na ně zahraniční „erasmáci“ jezdí, vybudovaly vcelku slušný kredit. Zatímco v prvním roce k nám zavítalo necelých 250 odvážlivců, vloni jich bylo už přes čtyři tisíce. Obliba Karlovy univerzity dokonce poskočila natolik, že na ni minulý rok poprvé přijelo více studentů, než kolik odtud vyrazilo za hranice. Školy z jejich příjezdu žádný finanční přínos nemají, zlepšují jim ale prestiž, která je pak může posunout v mezinárodních žebříčcích. Představují také určitý tlak na to, aby tuzemské školy rozšiřovaly nabídku výuky v angličtině. I když je Čechů odjíždějících za hranice stále o třetinu víc než těch, kdo jezdí k nám, dosahujeme v tomto směru mezi východoevropskými zeměmi jednoho z nejvyrovnanějších podílů. Třeba Poláků odjede ven dvakrát tolik než kolik studentů přivítají, podobně je na tom i Litva, Lotyšsko nebo Rumunsko. Obrusování předsudků bezesporu zůstává jedním z cílů Erasmu. Podle současné eurokomisařky pro vzdělávání Androuly Vassiliouové má ale dnes program především zlepšovat uplatnění absolventů na trhu práce. O přímém vztahu Erasmu a zaměstnanosti těch, kdo jím prošli, toho však moc nevíme. Jeho vliv na pracovní výkony zkoumala pouze šest let strá unijní studie VALER. Podle zaměstnavatelů měli jejich pracovníci, kteří prošli Erasmem, o polovinu lepší jazykové schopnosti než ti, kdo programu nevyužili. Byli prý také o třetinu lepší v organizaci práce a asertivitě a mnohem snáze spolupracovali s lidmi z jiných kultur. Pátým rokem proto EU nabízí kromě studijních grantů také peníze na až roční pracovní stáže. I když se Erasmus stal mezi aktivnějšími studenty běžným standardem a nabízí nižší příspěvek než na počátku, zájem o něj pořád roste. Jeho pokračování Evropská komise momentálně garantuje na další dva roky a v souvislosti s krizí eurozóny se v médiích začínají ozývat nervózní hlasy, co bude potom. „Rozhodně ho chceme zachovat. Komise právě jedná o jeho dalším rozpočtu a zatím vše směřuje k tomu, že do roku 2020 by se měly granty naopak zvýšit. Chceme, aby vyjelo dalších pět milionů lidí,“ plánuje budoucnost eurokomisařka Vassiliouová.

Celkem: 999 slov

(Pramen: časopis Respekt, ročník XXIII, 20. – 26.2. 2012)

Příloha k tématu 1 (úloha 2):

Jaroslav Rudiš: Laura

Naposledy jsme se viděli v Berlíně před šesti lety. Já ve škole. Ona ve škole. Ona zamilovaná do svého tehdejšího kluka. Já zamilovaný do své tehdejší holky. Oba ale byli daleko a někdy se nám zdálo, že ta dálka je úplně nesnesitelná. A tak jsme proti ní bojovali. Spolu.

Už je to dávno.

Berlín je pryč. Já se vrátil do Prahy. Laura do Madridu.

Teď jsem v Madridu taky. Poprvé a jen na rychlý dvoudenní pracovní skok. Jedna schůzka. Druhá schůzka. Večer volno. Čekám na ni v jednom tapas baru ve čtvrti Chueca. Její volba. Baráky a ulice kolem trochu připomínají Žižkov. Oprýskané čínžáky, posprejované a očurané rohy, psi, studenti, pankáči a za okny strýcové v trenýrkách, rozvalení u televize.

Vidím ji ve dveřích. Rozhlíží se. Vlasy mokré od jarního deště, který přišel po třech měsících.

Mávám na ni.

Mává na mě.

„Kraftwerk,“ řeknu.

„Joy Division.“

„Europa Endlos.“

„She’s Lost Control.“

Nikdy jsme se nezdravili. Vždycky jsme místo pozdravu či rozloučení vypálili jméno kapely, která se nám právě honila hlavou. A nějakou její písničku. Často jsme se strefili do stejné. Někdy těch kapel bylo víc a náš rozhovor probíhal jako přestřelka osobních hitparád. O muzice jsme si povídali asi nejvíc. A o kině. O Davidu Lynchovi a Juliu Medemovi. Prostě o filmech, o kterých můžete říct cokoli – a vždycky to je pravda. A když to vyslovíte jen trochu šikovně, jste navíc za děsně chytrého.

Laura.

Teď stojí přede mnou a já před ní. Objetí. Dvě pusy na tvář. Sedá si naproti a objednává bílé. A tapas s tuňákem a šunkou. Pak si prohrábne kudrnaté vlasy a na chvíli se podívá někam do kouta. Zívne.

Vrásky na čele má trochu hlubší. Možná něco přibrála. A co já? Nejmiň pět kilo.

Zívá ještě jednou.

„Promiň. Blbě jsem spala.“

„Možná jsem jenom tak nudnej.“

„Vlastně jsem nespala vůbec.“

„Nějaký problémy?“

„Ne. Jen úplněk.“

Laura.

Španělka, která vypadá úplně jinak než všechny představy o Španělce. Než skutečné Španělky, mezi kterými jsem se dnes prodíral u náměstí Puerta del Sol s mapou v ruce. Spíš holka od Severního moře. Vysoká. Rudovlasá. Pihatá. Bledá. Světloplachá. Nesnáší horko a slunce. Nesnáší machisty. Miluje Norsko. A chlapíky, co vozí děti v kočárku a baví je to.

„Trochu blbý, když jsi Španělka a nesnášíš slunce,“ řekl jsem jí kdysi.

„Jsem výjimka, která potvrzuje pravidlo.“

„Já zas mám nejradši pivo bez alkoholu.“

„Takže jsme dvě výjimky. Ty česká a já španělská.“

„Dvě objímky.“

„Záminky.“

„Lahvinky.“

Tyhle naše slovní hry jsem měl rád. Ale i to už je pryč. Teď se na sebe díváme. Trochu pijeme. Trochu jíme. A trochu nevíme, co si říct.

„Jsi zhubla.“

„Se hlídám. Ty jsi taky zhubla.“

„A to se nehlídám. Jen prostě hodně makám. Co Madrid?“

„Nevím. Úzký ulice. Jako takový trdla, který se každou chvíli ucpou.“

„Docela přesný.“

„Jo?“

„Přesně tak se cítím.“

„Jak to?“

Příloha k tématu 1 (úloha 2) – pokračování:

„Jsem těhotná. Asi.“

„Asi nebo určitě?“

„Asi určitě.“

„Tak to je dobře, ne?“

„Nevím. Vždycky jsem to chtěla, ale teď prostě nevím.“

Laura.

Do jejího příběhu se obtiskl celý příběh Španělska. Její otec pocházel z komunistické a její maminka z fašistické rodiny. Mezi nimi kdysi příkopy jedné občanské války. Jedna část rodiny s tou druhou ani po letech nedokáže mluvit. Na obou stranách barikády leží prostě příliš mnoho mrtvých. Laura jednou všechny pozvala na oběd. Neřekla jedné půlce rodiny, že přijede i druhá. Když se příbuzní potkali u stolu, chtěli hned odejít. Odešli ale až za chvíli. Předtím se opili. Každý s těmi svými.

„Co jsi tady ještě viděl?“

„Šunku. Tuny šunky. Sušená šunka, to je pro mě Madrid. Proč se ty bary jmenují Šunková muzea?“

„Jsou to jediný muzea, který žádnému Španělovi nevadí. Všichni jedí šunku.“

Ještě chvíli si vykládáme. Mluvíme o všem a hlavně o ničem, nějak nám to prostě dneska nejde. Laura srká bílé. Objednává si ještě jedny tapas. A velkou vodu bez bublinek. Dívá se na hodinky. Já na mobil. Z domova žádné zprávy.

Loučíme se před barem.

„Tak se měj,“ řekne.

„Taky.“

„Chodíš teď s někým?“

„Chodím. Proč? A ty? Asi jo, ne?“

„Jo.“

„A dobrý?“

„Jde to.“

„Tak to je fajn.“

„Jo, to je...Ráda jsem tě viděla.“

„Tak se teď hlavně opatruj. A dej pak vědět.“

„Jo.“

„The Cure. Just Like Heaven.“

„The Cure. Just Like Heaven.“

„Kecáš.“

„Kecám. Prostě mi v hlavě už nic nehraje.“

„No, mně vlastně taky ne. Možná jsem vždycky kecal.“

„Já taky.“

Usmáli jsme se. Ten večer poprvé tak nějak opravdově.

Dvě letmé pusy, dva delší pohledy a dva žluté taxíky. Ulice od baru je jednosměrná, pět minut naše auta stoupají pomalu za sebou přilepená nárazníky. Laura sedí vzadu a někomu telefonuje. Na křižovatce se rozjíždíme. Laura nalevo. Já napravo.

(ze souboru povídek „Tos přehnal, miláčku“ vydaného v roce 2009 Nakladatelstvím Listen v Jihlavě, str. 42-47)

Jaroslav Rudiš (*1972) vyrostl v Lomnici nad Popelkou. Navštěvoval gymnázium v Turnově, po něm vystudoval Pedagogickou fakultu Technické univerzity v Liberci (obor němčina – dějepis). Dále studoval v Praze a Curychu. V letech 2001 až 2002 pobýval v Berlíně, kde obdržel novinářské stipendium na Svobodné univerzitě.

Pracoval jako učitel, DJ, manažer punkové skupiny, hotelový portýr a naposledy jako novinář v deníku Právo. Nyní je spisovatelem na volné noze. Příležitostně vystupuje se skupinami U-Bahn a The Bombers, píše také písňové texty (mj. pro skupiny Umakart a Lety mimo).

Prvotina Nebe pod Berlínem (2002) ho proslavila. Kniha získala Cenu Jiřího Orteny a byla také oceněna jako Nejkrásnější kniha roku. Román byl přeložen do pěti jazyků. Vydal také trilogii komiksů Alois Nebel (spolu s kreslířem Jaromírem 99, tj. Jaromírem Švejdíkem, Bílý Potok, Hlavní nádraží a Zlaté Hory, 2003–2005) o česko-německém výpravčím vlaků, sloužícím na malé stanici v Sudetech.

<http://zivotopis.osobnosti.cz/jaroslav-rudis.php> dne 1.2. 2016

Písemná maturitní zkouška z jazyka českého

Téma 2: Nová média

Úloha 1: Napište **komentář**

Situace: Studentský časopis Vaší školy se v příštím čísle zabývá zejména problematikou nových médií. Při rešeršování tohoto tématu jste narazili na webový článek, který Vám poslouží jako základ Vašeho komentáře. Článek „Smysl zavádění moderních technologií do výuky“ bude zveřejněn v již zmíněném čísle časopisu.

Přečtěte si článek „Smysl zavádění moderních technologií do výuky“ z webové stránky <http://vzdelavameprobudoucnost.blogy.rvp.cz> ze 17. 2. 2014 (příloha č. 1).

Napište **komentář (s vhodným nadpisem)** a zpracujte následující úkoly:

- Shrňte v textu uvedené pozice a nejdůležitější informace.
- Posuďte výroky v textu.
- Rozeberte možnosti školského systému a zdůvodněte, jak by mohla škola zprostředkovat mladým lidem nutné kompetence a jak by je mohla zvýšit.

Napište mezi 270 a 330 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Úloha 2: Napište **doporučení**

Situace: Pracujete jako spolupracovník školního časopisu „Mládež dnes“ a byl jste požádán redakcí, abyste se vyjádřil k tématu „Pravidla etikety telefonování“. Rozhodnete se napsat svým spolužákům a spolužačkám doporučení, které vyjde v příštím čísle časopisu. Opíráte se přitom o přiložený novinový článek a vlastní zkušenosti.

Přečtěte si novinový článek „Jak telefonovat a nikoho nenaštvat“ ze dne 31.10. 2015 z Lidových novin (příloha 2).

Napište **doporučení** a zpracujte následující úkoly:

- Shrňte obsah přiloženého článku.
- Analyzujte aktuální trend být díky chytrému telefonu stále zastižitelný a problematiku bezohledného chování uživatelů mobilních telefonů.
- Zhodnoťte na základě vlastních zážitků a zkušeností pozitivní a negativní následky permanentní zastižitelnosti na telefonu.
- Navrhněte nyní na základě Vašich poznatků odůvodněné doporučení adresované Vaším spolužákům a spolužačkám, které se bude týkat uvědomělého a sebekritického mobilního telefonování.

Napište mezi 540 a 660 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Příloha k tématu č.2 (úloha č. 1):

Smysl zavádění moderních technologií do výuky

publikováno: 17. 2. 2014 v 7.00

Zavádění moderních technologií do výuky je v posledních letech v českém školství velká móda. Školy se předhánějí s nákupy interaktivních tabulí, elektronických učebnic, netbooků, tabletů a dalších technologických novinek. Škola, která nemá tuto technologii ve svých učebnách, je považována za nekvalitní a stagnující a její vedení za špatné a nemoderní. Je tomu opravdu tak? Můžeme kvalitu školy opravdu měřit množstvím moderní technologie na třídu či na hlavu žáka?

V současné době bohužel v českém školství chybí jakékoliv pojmenování kvality. Nikdo neví, co je kvalitní škola, co je kvalitní výuka, co je kvalitní učitel. Chybějící národní kritéria kvality a jejich indikátory, ke kterým by všechny školy měly směřovat, způsobují, že žádané školy jsou pouze některé. Jsou to školy, které si kritéria kvality stanovily a snaží se je realizovat.

I my jsme si v naší škole kvalitu pojmenovali, a proto mohu odpovědět, zda množství moderní technologie je hledaným indikátorem kvality či ne. Za kvalitní vzdělávání považujeme rozvoj myšlení dětí. Za kvalitně vzdělaného člověka považujeme myslící osobu, která je na základě svých znalostí a dovedností schopna vyřešit problémy běžného života. Pokud k tomuto cíli chceme směřovat, musí být základním stavebním kamenem hodina, při které pracují hlavně děti. Pasivním přijímáním informací se totiž myšlení dětí příliš nerozvíjí. Jak do toho zapadá moderní technologie?

Moderní technologie tedy musí být jedním z nástrojů, který pomáhá k rozvoji myšlení žáků (samozřejmě i učitelů) a zároveň zabezpečuje práci všech žáků. Investice do interaktivních tabulí, na kterých mohou pracovat v lepším případě dva žáci, se z tohoto úhlu pohledu jeví jako velmi neefektivní. Pokud si k interaktivní tabuli přikoupíte hlasovací zařízení pro celou třídu, máte sice jistotu, že pracuje každé dítě, ale je rozhodování A, B, C, D na hlasovacím zařízení o správném řešení opravdu rozvojem myšlení dětí?

Smysluplnou investicí pro školu k naplnění této vize se tedy jeví pořízení osobních počítačů (tablet, netbook, notebook) pro každého žáka školy, ve kterých budou využívat programy a aplikace, které rozvíjejí jejich myšlení. V některých školách jsem tuto cestu již viděl. Každé dítě mělo své zařízení, které obsahovalo elektronické učebnice, připojení na net a další aplikace. Přesto sledovaná hodina nebyla kvalitní! Žáci dělali na PC jen to, co jim řekl učitel, všichni by dělali to samé, pokud by při hodině počítače nebyly, cíl hodiny by byl naplněn stejně. Potenciál moderní technologie nebyl v hodině využit.

A jsme u kořene věci! Kvalitu školy a vzdělávání zabezpečují učitelé nikoliv pomůcky ve škole. Kvalitu lze zabezpečit bez moderních technologií i s nimi. Záleží pouze na učiteli, jakou pomůcku ke kvalitnímu vzdělávání využije.

České školství nepotřebuje primárně vybavovat moderní technologií. České školství potřebuje vizi kvalitního vzdělávání a investici do vzdělávání učitelů, kteří budou tuto vizi realizovat. Jak do systému začleníme moderní technologie je na tvůrcích, ale své místo v moderním vzdělávání určitě mají.

Mgr. Jan Korda, ředitel Smysluplné školy na Lyčkovo náměstí v Praze 8

Zdroj: <http://vzdelavameprobudoucnost.blogy.rvp.cz/2014/02/17/smysl-zavadeni-modernich-technologii-do-vyuky/> staženo dne 20.12. 2015

Příloha k tématu 2 (úloha 2):

Eva Filipová: Jak telefonovat a nikoho nenaštvat

31.10. 2015 LIDOVÉ NOVINY

Pravidla etikety telefonování bývají lidem na hony vzdálená. Vhodné načasování hovorů však hraje v mezilidské komunikaci významnou roli. Zvláště když chcete udělat dobrý dojem. Kdy byste neměli nikomu volat a kdy zvonění ztlumit?

K zapamatování!

- Nikomu nevolejte před devátou hodinou ranní.
- Ideální doba na vyřízení nejdůležitějších věcí je mezi devátou hodinou a tři čtvrtě na dvanáct. Odpoledne je to od dvou hodin do pěti.
- V době oběda se telefonování vyhněte.
- Přátele a známým ve všední dny můžete samozřejmě telefonovat i později, hranice je 21 hodin. Rozhodně nevolejte večer nikomu kvůli práci.
- V sobotu a v neděli ranní telefony odložte a volejte nejdříve od 10 hodin. Večer je nejzazší hranice opět posunuta, na 20 hodin. Absolutní tabu je telefonovat v době od 22 do osmi hodin ráno.

Pohled zpátky

Na konci devatenáctého století telefonovali jen velmi zámožní lidé a to platilo i v prvních desetiletích století dvacátého (v Praze se první veřejné telefonní budky objevily roku 1911). Společenská pravidla pro telefonování se příliš neřešila, spíše bylo nutné si osvojit, jak do telefonu mluvit a jak hovor ukončit – aparát se totiž skládal ze dvou částí, měl mikrofon a na drátě připojené sluchátko. Přístroje tedy nezřídka nesly návod, jak hovořit do mikrofonu, a nikoli do sluchátka. Po skončení hovoru museli oba účastníci ukončit telefonát zatočením kličkou. Hned v počátcích se ale živě diskutovalo o tom, jak se do telefonu ohlásit. Thomas Edison prosazoval, aby se jako pozdrav používalo „hello“ (odtud současné „haló“). Návrh Alexandera Bella používat námořnický pozdrav „ahoy“ se neujal. Stejně tak bylo zapovězeno říkat při přijetí hovoru „slyším“ nebo „prosím“. Z praktických důvodů se lidé obvykle ohlašovali číslem stanice nebo svým jménem. Mimochodem, Praha měla v roce 1883 pouze 98 účastníků.

Taky máte pocit, že se bez mobilního telefonu neobejdete? A že se zboří svět, když ho nebudete mít chvíli u sebe, nebo že zmeškáte nejdůležitější hovor ve svém životě? Může tomu tak být. Pravděpodobnější ale je, že se nic závažného nestane, když telefon vypnete, nebo alespoň ztlumíte zvuk a na chvíli na tento malý komunikační zázrak zapomenete. Dnes už nikoho telefonováním neohromíte a domnívat se, že vyvoláte v lidech pocit nepostradatelnosti je k pouštění. Proto na místech, která si přímo říkají o klid, se raději staňte na chvíli nedostupnými. V kině, v divadle, při slavnostních příležitostech, na svatbě, na pohřbu, v kostele, ve společnosti přátel, na návštěvě myslete na to, že by vám mohl zazvonit telefon a předejděte tomu. A v restauraci? Sem jste se přišli přece najíst, na chvíli si odpočinout. Mnohdy je to nejpříjemnější část dne, tak nikomu nekazte tento moment vašim zvoněním a nekonečným povídáním. Navíc informace, které jsou nuceni všichni u stolu vyslechnout, je opravdu nezajímají.

Mňoukání v autobuse

Pokud půjdete na pracovní oběd, tak se nenechte vůbec rozptylovat a telefon vypněte. Vašemu protějšku by oprávněně mohlo připadat, že je pro vás důležitější příchozí hovor než on sám. A když vás čeká intimní večer u sklenky vína, telefon taky raději nepoužívejte. Opačné pohlaví čeká váš zájem, a ne vaše příchozí hovory. Pokud se dostanete do situace, že musíte telefon zvednout, omluvte se a odejděte do ústraní.

Například u lékaře nerušte svým vyzváněcím tónem. Ale i lékař by měl během vyšetřování upustit od soukromých hovorů a pacientovi se plně věnovat.

Za zvláštní pozornost by stála MHD. Neustále kolem sebe slyšíte nejrůznější melodie, štěkání psa, mňoukání kočky a mnohdy si nejste jisti, kde to vlastně jste. Trochu klidu by si jistě cestující

Příloha k tématu 2 (úloha 2) – pokračování:

zasloužili. Například ve švédské metropoli – Stockholmu – nejsou občané tak tolerantní. Na některých zónách nemohou mít zapnutý mobil, aby nikoho nerušili.

Taky vás naštve, když vám cizí člověk volá v době, kdy už chcete mít klid? Mě tedy ano. A úplně nejvíc mě rozčílí, když v půl deváté večer zavolá člověk, který se zabývá průzkumem trhu a chce po telefonu vyplnit dotazník. Pravidla etikety telefonování jsou někdy lidem na hony vzdálená. Proto se vždy raději zamyslete, než začnete vytáčet číslo. Vhodné načasování hraje důležitou roli zvláště v případě, že někomu voláte poprvé, a navíc chcete udělat dobrý dojem. Pak je dobré držet se doporučených hodin.

Před devátou hodinou ranní nikomu nevolejte. Ideální doba na vyřízení nejdůležitějších věcí je od devíti do tři čtvrtě na dvanáct. V době oběda (pokud to není nezbytné) se telefonování vyhněte. Odpoledne je ideální čas od dvou hodin do pěti. Přátelům a známým ve všední dny můžete samozřejmě telefonovat i později, horní hranice je 21.00. Ale rozhodně nevolejte večer nikomu, s kým chcete navázat spolupráci.

Ukřičená zpráva

V sobotu a v neděli ranní telefony posuňte a volejte nejdříve v 10.00, večer zase nejpozději ve 20.00. Absolutní tabu je telefonovat v době od 22.00 do 8.00. Noční telefony v lidech evokují špatné zprávy. Tak nikoho v noci neděste.

A ještě něco: když telefonujete, neřekněte při tom do klávesnice. Na druhém konci to je slyšet a dotyčný pak má pocit, že vás jeho slova vůbec nezajímají.

Pokud budete psát textové zprávy, nepoužívejte velká písmena. Budí dojem, že trochu křičíte. Že je těžké se na delší dobu vzdát téhle nové drogy, kterou je mobilní telefon? Úplně vás chápu. To nutkání kontrolovat displej telefonu kdykoli a kdekoli je silné. Ano, je to závislost. Mám ji taky, přiznávám. Mobily prý mohou za to, že vymírají včely. Záření vysílačů mate včely tak, že netrefí do úlu. Tak to tedy ne. Končím. Ještě abych nenašla cestu domů. Někdy si totiž připadám zmatená jak včela.

Písemná zkouška z jazyka českého

Téma 3: Solidarita

Úloha 1: Napište **argumentativní řeč**

Situace: Maturitní třída diskutuje v třídnické hodině o možnostech dobrovolné činnosti, dobrovolnictví a dobrovolném sociálním roce stráveném v zahraničí po úspěšném složení všech zkoušek. Z pozice mluvčího třídy 8.ORG se snažíte přesvědčit své spolužáky a spolužačky o výhodách a smysluplnosti takového dobrovolného pobytu. Opírejte se přitom o dva přiložené internetové články.

Přečtěte si článek „Dobrovolnictví“ z webové stránky www.adra.cz a příspěvek „Evropský rok dobrovolnictví 2011“ z internetové stránky www.dobrovolnik.cz (příloha 1).

Napište **argumentativní řeč** a zpracujte následující úkoly:

- Shrňte nejdůležitější informace z obou přiložených článků a popište svým spolužákům možný průběh dobrovolného pobytu nebo dobrovolné činnosti v Rakousku či v zahraničí.
- Zaujměte jako mluvčí třídy stanovisko k výhodám a smysluplnosti dobrovolného pobytu (například dobrovolného sociálního roku) po úspěšně zvládnuté maturitní zkoušce.
- Zabývejte se také možnými protiargumenty Vašich spolužáků a spolužaček a zhodnoťte je.

Napište mezi 405 a 495 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Úloha 2: Napište **otevřený dopis**

Situace: Mluvčí všech tříd diskutují o uspořádání potravinové sbírky a o společném projektu zaměřeném na osvětu a zamezení plýtvání potravinami. Napište z pozice mluvčího celé školy otevřený dopis vedení Vaší školy a navrhněte paní ředitelce tento projekt, v jehož rámci proběhne i výše zmíněná potravinová sbírka.

Přečtěte si článek „Češi plýtvají potravinami nejvíce v Evropě, varuje odbornice. Každý vyhodí 80 kg jídla ročně“ Zuzany Hronové z webové stránky <http://magazin.aktualne.cz> ze dne 20.11. 2015 (příloha 2).

Napište nyní **otevřený dopis** a zpracujte následující úkoly:

- Shrňte nejdůležitější informace z uvedeného online článku.
- Objasněte pozitivní stránky tohoto projektu a věnujte se rovněž konkrétní realizaci celé akce.
- Zaujměte na konci vlastní stanovisko k výhodám této společné akce, která může přispět k posílení sociálních kompetencí všech účastníků, a zdůvodněte svou pozici.

Napište mezi 405 a 495 slovy. Vyznačte odstavce pomocí volného řádku.

Příloha k tématu 3 (úloha 1):

Dobrovolnictví

Kdo jsou dobrovolníci a jak pomáhají?

Dobrovolníci jsou lidé, kteří bez nároku na finanční odměnu věnují svůj čas, energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí.

Dobrovolníci pomáhají seniorům, zdravotně postiženým osobám, osamělým a nemocným nebo sociálně znevýhodněným dětem. Docházejí za nimi do nemocnic, domovů pro seniory, dětských domovů, ústavů sociální péče, hospiců a věnují jim svůj čas.

Jak taková setkání probíhají? Společně chodí na procházky, jezdí na výlety, hrají společenské hry, čtou si, malují a povídají si. Dobrovolníci přináší nové podněty, zajímavé aktivity a kontakt s veřejným děním.

Smyslem práce dobrovolníků není nahradit zaměstnance zařízení, do kterého dobrovolníci docházejí, ale přinést dětem, dospělým i seniorům něco navíc. Tím, že s nimi dobrovolníci tráví volný čas, pomáhají jim radovat se ze života, a přispívají tak k lepšímu průběhu léčby a terapie.

Dobrovolníci jsou zdarma proškoleni, pojištěni a po dobu výkonu činnosti jim dobrovolnická centra poskytují potřebné zázemí.

týmy). Týmy spolupracují s policií, hasiči a zdravotnickou záchrannou službou.

Dobrovolnictví a dobrovolnická centra

Nejen v krizových situacích, ale i v běžném životě prožívají mnozí z nás okamžiky osamělosti.

V rámci dobrovolnických programů se ADRA zaměřuje na seniory, osoby s postižením, děti v dětských domovech nebo pacienty v nemocnicích. Dobrovolníci je navštěvují v přijímacích organizacích a chodí s nimi na procházky, čtou jim a naslouchají. Dobrovolníci jsou proškoleni, pojištěni a po dobu výkonu činnosti jim dobrovolnické centrum poskytuje potřebné zázemí. V České republice nyní funguje celkem 11 dobrovolnických center ADRA. Tato centra plní roli prostředníků mezi přijímacími organizacemi a dobrovolníky. V roce 2014 spolupracovala dobrovolnická centra se 128 sociálními, zdravotnickými a dalšími zařízeními a koordinovala činnost 1876 pravidelných dobrovolníků. Ti věnovali druhým již celkem 65 674 hodin svého volného času.

Součástí některých center ADRA jsou tzv. charitativní obchůdky (výtěžek z prodeje je použit na podporu dobrovolnictví nebo jiných projektů Adry) a sociální šatníky kde mohou potřební lidé získat oblečení nebo vybavení domácnosti zdarma.

Pomoc v zahraničí

ADRA ČR je součástí mezinárodní sítě ADRA, která působí ve více než 130 zemích světa. Více než 20 let poskytujeme pomoc lidem v nouzi a v zahraničí realizujeme tři typy projektů:

Humanitární projekty pomáhají zajistit základní životní potřeby lidí (jídlo, pití, přístřeší apod.). Jsou bezprostřední reakcí na nepříznivou situaci, jakou je například přírodní katastrofa, sociální krize, válečný konflikt apod.

Rozvojové projekty často navazují na předchozí humanitární činnost. Usilují o dlouhodobé a udržitelné řešení problémů tzv. rozvojových zemí (chudoba, potravinová bezpečnost, přístup k pitné vodě, přístup ke vzdělání, rozvoj podnikání, dostupnost zdravotní péče). Mohou mít podobu materiální i finanční pomoci, ale na rozdíl od humanitární pomoci je zde velký důraz kladen také na předávání zkušeností a znalostí. Beneficienti nejsou jen pasivními příjemci, ale mají v projektu svou aktivní roli. Lidskoprávní projekty podporují země procházející procesem transformace nebo země s nedemokratickým režimem, v nichž se projevují snahy o demokratizaci. Jejich podstatou je sdílení a přenášení zkušeností. Projekty jsou zaměřeny na podporu občanské společnosti, spolupráci s místní správou, mládež a vzdělávání, média či ochranu lidských práv.

<http://www.adra.cz/dobrovolnictvi> dne 1.2. 2016

Pokračování přílohy k tématu 3 (úloha 1):

Evropský rok dobrovolnictví 2011

Rozhodnutí rady EU:

24.11.2009 přijala Rada ministrů zodpovědných za kulturu rozhodnutí, jímž se rok 2011 vyhláší „**Evropským rokem dobrovolných činností na podporu aktivního občanství**“

Zároveň stanovila, že obecným účelem evropského roku je podněcovat a podporovat úsilí, které Společenství, členské státy, místní a regionální orgány vyvíjejí, aby občanské společnosti vytvořily podmínky pro dobrovolnictví v Evropské unii (EU) a zajistily větší zviditelnění dobrovolných činností v EU, a to zejména výměnou zkušeností a osvědčených postupů.

Cíle evropského roku jsou:

- 1) usilovat o to, aby bylo v EU vytvořeno prostředí příznivé pro dobrovolnictví s cílem zakotvit dobrovolnictví jakožto součást podpory občanské účasti a činností lidí pro lidi v kontextu EU a ve vhodných a nezbytných případech řešit stávající překážky bránící dobrovolným činnostem;
- 2) umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu, s cílem usnadňovat dobrovolné činnosti a pomáhat organizátorům zavádět nové druhy dobrovolných činností a podněcovat navazování kontaktů (networking), mobilitu, spolupráci a součinnost v rámci občanské společnosti a mezi občanskou společností a dalšími oblastmi v rámci EU;
- 3) oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti s cílem podporovat vhodné pobídky pro jednotlivce, společnosti a organizace pro rozvoj dobrovolníků a na úrovni EU a členských států zajistit uznávání dobrovolnictví ze strany tvůrců politik, organizací občanské společnosti, veřejných institucí a odvětví formálního a neformálního vzdělávání, jakož i zaměstnavatelů, pokud jde o dovednosti a kompetence rozvíjené prostřednictvím dobrovolnictví;
- 4) zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví s cílem zlepšit obecné povědomí o důležitosti dobrovolnictví jakožto projevu účasti občanů, která přispívá k řešení otázek společného zájmu všech členských států, jako je harmonický rozvoj společnosti a sociální soudržnost.

<http://www.dobrovolnik.cz/evropsky-rok-dobrovolnictvi-2011/> zhlédnuto dne 1.2. 2016

Příloha k tématu 3 (úloha 2):

Češi plýtvají potravinami nejvíce v Evropě, varuje odbornice. Každý vyhodí 80 kg jídla ročně

Zuzana Hronová

20. 11. 2015

V sobotu proběhne Národní potravinová sbírka. Češi budou moci v hypermarketech věnovat potraviny chudým a sociálně znevýhodněným. Zatímco část společnosti nemá co jíst, v Česku se ročně vyhodí více jak 80 kg potravin na osobu. I na to chce sbírka upozornit. "Největšími plýtváči jsou mladí lidé od 18 do 25 let. Protože mladí jsou současně největšími ekology, tak si myslíme, že jim patrně nesehnala souvislost mezi plýtváním potravinami a zátěží na životní prostředí," konstatuje Věra Doušová, předsdkyně Potravinové banky Praha. Upozorňuje, že české domácnosti plýtvají mnohem více než obchody. Češi podle ní neumějí nakupovat střídavě a odolat akcím, neodhadnou množství surovin pro vaření.

Praha – V sobotu 21. listopadu 2015 se v Česku již potřetí koná charitativní Národní potravinová sbírka, která Čechy oslovila více než klasické vybírání peněz do kasičky. Díky sbírce, do níž se zapojují tisíce nakupujících i dobrovolníků, se v období před Vánoci dostanou k lidem bez prostředků potraviny, které by si jinak nemohli dovolit koupit.

Národní potravinová sbírka 2015

Jak se zúčastnit? Přijít během soboty 21. listopadu do některého ze 470 obchodů po celé zemi ze sítě Albert, dm, Globus, Kaufland, Makro, Penny Market a Tesco, vyhledat dobrovolníky v modrých zástěrách s logem projektu „Potraviny pomáhají“. Ti mají u sebe koš darovaných potravin a mohou poradit, co koupit. V konečné fázi ale výběr darovaných potravin a množství závisí na zákazníkovi. Jídlo, které obyvatelé nakoupí a vzápětí vloží do speciálních košů v hypermarketech, poputuje přes potravinové banky neziskovým organizacím přímo v místech, kde lidé darovali. Pomohou tak matkám s dětmi v azylových domech, seniorům, osobám bez domova či lidem s handicapem. V prvním ročníku sbírky lidé a firmy darovali 66 tun potravin, v roce 2014 to bylo již 173 tun.

Některé hypermarkety už jídlo nevyhazují. Dávají ho bankám

Jídlo dostávají jak od výrobců, tak od prodejců, nejčastěji hypermarketů. Do potravinových bank si již našťstí navykly dávat zboží, kterému se blíží doba expirace, nebo jsou špatně popsány, mají špatnou gramáž, poškozené obaly, popřípadě jsou nesprávně naplněné. Asi nejněvštější a nejuvědomělejší je v tomto ohledu obchodní síť Tesco.

„Naši dodavatelé mi vždy volají, co je s potravinou za problém a jestli to nechci. Většinou říkám, že chci, protože problém je většinou vizuální, ne chuťový,“ říká předsdkyně Potravinové banky Praha Věra Doušová. „Pracovníci hypermarketu jsou velmi rádi, že nám takovéto neprodejné zboží mohou věnovat, protože dříve se to házelo do kontejnerů, což těžce nesli,“ dodává.

Co se týče výrobců, jsou jejich častými dodavateli farmáři. „Ti, co dodávají produkty do hypermarketů, tak se musí řídit přísnými regulacemi, jak má která zelenina vypadat a jaký mít tvar. Takže nám sem dávají kusy, co by neprodali – podlouhlé nebo moc malé dýně, křivé kedlubny, cukety nebo moc drobné brambory, které propadnou třídícím sítím.“

V České republice existuje třináct potravinových bank – fungují v každém kraji kromě Jihočeského. V Českých Budějovicích a okolí zkrátka vznik banky ještě nikdo neinicioval. Jedná se totiž o iniciativu zdola – od občanských spolků.

Češi jsou největší plýtváči potravinami v Evropě

Spoluorganizátor Národní potravinové sbírky, platforma Byznys pro společnost, se akcí snaží upozornit na problém plýtvání potravinami na straně jedné a nedostatku jídla pro lidi bez prostředků na straně druhé. Podle statistik žije až patnáct procent obyvatel Česka na hranici chudoby a nemohou si dovolit pravidelné jídlo. Na druhé straně se v ČR každoročně vyplývá 80 kilogramů potravin na hlavu, a to včetně novorozeňat. Národní potravinová sbírka si klade za cíl apelovat na veřejnost, firmy i instituce a pomoci tak tyto trendy dlouhodobě měnit.

„V roce 2014 byli Češi vyhlášeni největšími plýtvacími potravin v Evropě. A pozor, ani ne tak vinou hypermarketů, ale domácností, jednotlivců. Plnou třetinu jídla, co nakoupí, tak české domácnosti vyhodí,“ říká Věra Doušová.

Výzkumy podle ní již tři roky po sobě ukázaly, že největšími plýtvacími jsou mladí lidé od 18 do 25 let. „Nejméně plýtvají důchodci, neboť zřejmě počítají každou korunu. Protože mladí lidé jsou současně největšími ekology, třídíči odpadu a bojovníky za čistou planetu, tak si myslíme, že jim patrně

Pokračování přílohy k tématu 3 (úloha 2):

nesehnula souvislost mezi plýtváním potravinami a zátěží na životní prostředí,“ pozastavuje se nad tímto paradoxem předsedkyně Potravinové banky Praha.

Protože plýtvání podněcuje větší spotřebu, ta podněcuje větší výrobu a výroba zatěžuje planetu. S vyhozeným jídlem se navíc plýtvá energie, půda, voda a lidská práce, která za produkci potravin stojí. Většina vyhozeného jídla k tomu končí na skládkách, což vede k tvorbě metanu, nejsilnějšího skleníkového plynu, který tak přispívá ke klimatickým změnám.

Pomohla by osvěta. V Británii srazila plýtvání o 30 procent

„Bavím se o tom s mladými lidmi, kteří ještě nemají rodinu. Popisují mi, jak to u nich probíhá. Nakoupí na celý víkend hodně potravin, že si budou vyvářet, ale pak jim zavolají kámoši, ať jdou někam na tah, tak jdou, další den vyspávají únavu, a když jdou po dvou třech dnech do ledničky, zjistí, že už jsou suroviny zkažené, a vyhodí je,“ popisuje Věra Doušová, která často na toto téma přednáší na vysokých školách.

Řešením podle ní může být osvěta. Jako příklad uvádí projekt ve Velké Británii z roku 2006.

Upozorňoval nejen na to, jaké má plýtvání dopady na životní prostředí, ale zároveň lidem ukazoval, jak malé množství ve skutečnosti stačí koupit, když nevaří pro celou rodinu, ale třeba jen pro sebe nebo pro sebe a partnera. Vypočítal jim rovněž, kolik peněz tím ušetří měsíčně a ročně, dostal se k velmi vysokým částkám a výsledkem bylo, že ten rok kleslo plýtvání potravinami ve Velké Británii téměř o třicet procent.

„Doufáme, že něco podobného proběhne i u nás, zatím se to ale nelepší. Snahy tu jsou, ale nejsou metody. Teď se například na sociálních sítích objevil program do mobilu, který vypočítá, kolik surovin stačí na uvaření určitého jídla pro určitý počet lidí. Zadáte si třeba ‚guláš pro pět lidí‘ a vyskočí vám seznam a gramáž surovin. Přijde mi to jako super aplikace,“ říká předsedkyně Potravinové banky Praha.

Navrhuje rovněž po britském vzoru distribuovat po hypermarketech letáky s návody, jak správně skladovat potraviny. Nejvíce se totiž plýtvá s pečivem a zeleninou. Se zeleninou proto, že ji lidé neumí skladovat a brzy jim shnije či zplesniví.

Češi mají špatné nakupovací návyky. Akce je dokáže vybláznit

Velkým problémem Čechů jsou i špatné nakupovací návyky. Čeští zákazníci stále podléhají mámvivému kouzlu akcí. Akční zboží nakupují v nesmyslně vysokém množství, které nejsou schopni spotřebovat, zkažené potraviny potom vyhodí a ve výsledku v podstatě moc neušetří.

„Takový ten boj o místo před ještě zavřeným supermarketem ve slevový den, tlak, který málem vylomí dveře, a úprk za slevami je tu bohužel pořád a moc se to nezměnilo,“ konstatuje smutně Věra Doušová. „Vždycky když vidím, jak mají lidé plné košíky, přemýšlím, pro kolik lidí to je. Nakupují zbytečně ve velkém. Mnoho lidí také poté, co potomci odejdou z domu, neumí přejít z velkých hrnců na malé a vyvářejí ze zvyku stále ty velké objemy jídel. Pak značnou část vyhodí nebo tím nakrmí slepice.“

Co dát do Národní potravinové sbírky? Tvořivosti se meze nekladou

Zúčastnit se sobotní Národní potravinové sbírky může každý a je to velmi jednoduché. Stačí při klasickém nákupu v hypermarketu koupit nějaké zboží navíc a vložit ho dobrovolníkům do speciálního koše. Potravinová sbírka proběhla v České republice poprvé před třemi lety a setkala se s velkým ohlasem. Lidé totiž na vybírání jídla do košíku reagují mnohem lépe a pozitivněji než na vybírání peněz do kasičky.

„Přispět konkrétní věcí je vždycky lepší. Navíc lidé často uvažují: ‚Kdo ví, co s těmi penězi udělají!‘ Kdežto u těch hor jídla v koši vědí, že těch pět lidí, co u toho stojí, to rozhodně nesní,“ usmívá se šéfkyně pražské potravinové banky.

Měla by pro Čechy, největší potravinové plýtváče v Evropě, nějaký recept, jak danou situaci zlepšit?

„Nechodit nakupovat hladový. Člověk, když má hlad, tak má velké oči a koupí mnohem více, než by potřeboval. A stačí také trochu uvažovat, jak moc ty zbytečně velké nákupy zatěžují naši peněženku a kolik člověk ušetří, když nebude vyhazovat.“

<http://magazin.aktualne.cz/cesi-jsou-nejvetsi-plytvaci-s-potravinami-v-evrope-tretinu-n/r--696492ac8f7c11e5bc8c002590604f2e/> dne 30.ledna 2016